

งานวิจัย การศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการดำเนินงานตลาดกลางยางพาราเชิงธุรกิจ

A Feasibility Study on Operations Management of Central Rubber Market in Business

เผยแพร่ รายงานผลการวิจัยเรื่องเต็ม ในการประชุมวิชาการยางพาราแห่งชาติ 5-6 มิถุนายน 2552 ณ เมืองทองธานี

ผู้วิจัย ธันวา จิตต์สงวน

ผู้ร่วมวิจัย วิศิษฐ์ ลิมสมบุญชัย สร้อยฟ้า เสริฐแก้ว

บทคัดย่อ

ตลาดกลางยางพารามีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการซื้อขายยางพารา การยกระดับคุณภาพยางพารา และรักษาเสถียรภาพของราคา ด้วยการเป็นหน่วยงานให้บริการซื้อขายโดยจัดระบบคัดกรองคุณภาพสินค้าที่ได้มาตรฐาน ระบบการจัดการที่รวดเร็ว และระบบการประมูลที่โปร่งใส จนกระทั่งเป็นที่ยอมรับจากผู้ซื้อและผู้ขายทั้งในด้านคุณภาพและราคา ตลาดกลางยางพาราเชิงธุรกิจเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าเสนอเพื่อการพัฒนากระบวนการดำเนินงานของตลาดให้มีความคล่องตัวในการรองรับปริมาณยางพาราที่จะเข้ามาสู่ตลาดมากขึ้นในอนาคตอันใกล้

การศึกษาตลาดกลางสินค้าเกษตรต้นแบบที่มีการดำเนินงานในเชิงธุรกิจของไทย เพื่อประยุกต์ใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับตลาดกลางยางพารา ร่วมกับข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับตลาดกลางยางพารา สามารถนำเสนอรูปแบบการให้บริการตลาดกลางยางพาราได้ศึกษาภาพในการให้บริการของตลาดที่มีอยู่ คือ การบริการแบบปกติ คือ เรียกเก็บค่าบริการจากการให้บริการในปัจจุบันที่บริการฟรี ได้แก่ การชั่งน้ำหนัก การคัดคุณภาพ และการประมูล และการบริการแบบครบวงจร คือ เรียกเก็บค่าบริการเพิ่มจากการบริการปกติ ในการยกยางลงและขึ้น โดยจำแนกค่าบริการเป็นค่าบริการตามปริมาณ ซึ่งตลาดจะไม่ต้องรับผลกระทบในการเก็บค่าบริการจากความผันผวนของราคายาง และตามมูลค่าที่ทำการซื้อขาย ซึ่งตลาดจะได้รับผลกระทบในการเก็บค่าบริการจากความผันผวนของราคายาง ทั้งนี้ทำการคำนวณอัตราค่าบริการในระดับอัตราค่าตอบแทนที่ร้อยละ 8 (จุดคุ้มทุน) ร้อยละ 12 และร้อยละ 16 ซึ่งอัตราค่าบริการในกรณีสูงสุด คือ เก็บตามปริมาณที่ 0.34 บาทต่อกิโลกรัม หรือร้อยละ 0.93 ของมูลค่าการซื้อขายในกรณีเก็บตามมูลค่าการซื้อขาย

การมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการจัดรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการลงทุนซึ่งได้นำเสนอรูปแบบการดำเนินงานออกเป็น 4 รูปแบบ คือ ให้เอกชนเข้าดำเนินการทั้งหมด จ้างเอกชนเป็นผู้ดำเนินงาน ให้สัมปทานระยะยาว และปรับโครงสร้างองค์กรเป็นองค์กรมหาชน ทั้งนี้ไม่ว่ารูปแบบการดำเนินงานใด หรือหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ จะต้องให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของเกษตรกรเป็นลำดับแรก อย่างไรก็ตามการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของตลาดกลางยางพาราไปสู่การเป็นหน่วยธุรกิจนั้นต้องคำนึงถึงข้อกำหนดด้านกฎหมาย รวมทั้งพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทยที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนายางพาราทั้งประเทศรวมถึงตลาดกลางยางพาราด้วย